

Exodus 32:11a

1 wat Mozes bidt

2 waarom Mozes bidt

3 hoe Mozes bidt

Gemeente,

Als we zien in de bergen dat een groep mensen door een lawine bedreigd wordt. Die dichterbij komt. En je kunt er zelf niet naartoe. Wat doe je dan? Je belt. Je belt hulpdiensten om te komen en die lawine tegen te houden. Nee, je belt geen restaurant op dat moment om die mensen eten te komen brengen. Nu, nu bel je hulpdiensten om die lawine te keren.

Zou dat vandaag ook zo kunnen zijn? Het is vandaag biddag voor gewas en arbeid. Dus om te bidden dat mais en koren groeien zal. Dat groente en fruit in de tuin zal groeien. Dat koeien zullen kalven en schapen zullen lammeren. Dat er werk is voor iedereen. Werk met plezier, werk dat inkomen geeft. En daarom ook dat het op school en opleiding goed zal gaan. Voor leerkrachten en voor jullie, leerlinge en studenten. Biddag voor gewas en arbeid. Zodat de landbouw en de economie goed mag gaan en er eten en drinken zal zijn voor ons allemaal. Maar dat doen we vandaag niet. We gaan iets anders doen, ergens anders om bidden.

Waarom? Waarom doen we niet wat er op de kalender staat en waar deze dag voor is?

Inderdaad: er is iets ergs gebeurd. Dat is ook in Exodus 32 het geval. Mozes heeft van de HEERE de 10 geboden gekregen. Op twee stenen tafelen, platen. Waarop God Zelf die 10 geboden heeft geschreven. Je weet wel waar: op de berg Sinai. En Mozes komt nu de berg Sinai weer af. Mozes die 40 dagen en 40 nachten bij God op de berg is geweest. Als Mozes straks weer beneden is bij het volk dan zal hij die wetten laten zien aan het volk en eindelijk gaan eten, na al die tijd.

1 wat Mozes bidt

Maar Mozes gaat iets anders doen! Mozes gaat bidden. Nu, direct. Mozes gaat bidden: HEERE, verteer het volk toch niet! Waarom, nou dat voel je nu wel aan: er is iets ergs aan de hand. Iets zo ergs waardoor Mozes niet de wetten gaat laten zien en gaat eten, maar waardoor Hij gaat bidden om genade voor het volk. Want er is iets ergs aan de hand: God is toornig op het volk. God heeft gezegd tegen Mozes: Mozes, dit volk heeft het verdorven. Heeft Mij verschrikkelijk gekwetst en kwaad gedaan. Het heeft een beeld gemaakt van goud, een stier. Het gouden kalf, de gouden stier. Laat Mij toe, Mozes dat Mijn toorn

ontsteke en dat Ik hen allemaal verdelgen zal, op jou na. Dan begin Ik met jou opnieuw, maar heel dit volk zal Ik verteren in Mijn toorn. Mijn toorn laten voelen en straffen met de dood, de eeuwige dood.

Op dat moment ga je als Mozes niet eten en drinken, maar ga je als Mozes bidden om genade. O HEERE, keer af Uw toorn en doe dat niet! Mozes bidt: o HEERE, keer af Uw wraak en doe Uw toorn te niet.

En wij? Zullen wij vandaag gaan doen wat wij altijd doen op biddag voor gewas en arbeid? Of...of kan het zijn dat we iets anders moeten doen vandaag? Dat wij moeten gaan bidden, ook wij: o HEERE, keer af Uw wraak en doe Uw toorn te niet? Want zou het kunnen zijn dat God ook op ons toornig is? Zou het kunnen zijn dat God toornig is op ons land en volk? Op de kerk en de gemeente? Op onze familie en op ons gezin? Ja, op ons, op jou, op mijzelf? Zou dat het geval kunnen zijn?

Dat God toornig is. En dat God op het punt staat om Zijn toorn te laten merken? Want God is misschien al wel lang toornig op land en volk, kerk en gemeente, familie en gezin en u, jou, mij. Alleen dat laat Hij niet altijd merken. Net als bij je vader of moeder. Die kunnen soms al best een tijdje boos zijn. Maar ze houden zich in. En dan doe jij nog even iets wat niet hoort en dan schrik je: want papa of mama valt ineens uit. Ja, voor je gevoel ineens. Je merkt dat ze boos zijn. Al waren ze het al wel een hele tijd.

Nu is Gods toorn altijd heilige toorn en zuivere toorn. God valt nooit uit over een kleinigheid zodat iemand ten onrechte de volle laag over zich heen krijgt. Gods toorn is heilige toorn. Maar die kan voor ons gevoel een tijd verborgen blijven. Dat we er niet zoveel van merken. Totdat God Zijn toorn laat merken, naar buiten laat komen. Dan kan het zijn dat er iets heel ergs gebeurt: een grote ramp, noodweer, aardbeving, enorme recessie. Maar het kan ook zijn dat God alles zijn gang laat gaan. Niet meer tegenhoudt in het kwaad. En dat mensen door al Zijn wetten heenbreken en helemaal niet meer tegengehouden worden. Helemaal niet meer denken aan God, aan eeuwigheid, aan rechterstoel, en ze slaan helemaal door in onverschilligheid en eigen zin doen. Of: God laat Zijn toorn merken in de eeuwige dood. De hel. De plaats waar Zijn toorn ten volle is en nooit meer minder wordt.

Nu de vraag voor vanmorgen: zou het kunnen zijn dat God op het punt staat om dat te doen in Nederland, in Waarder-Driebruggen, in familie en gezin, in ons eigen leven? Dan gaan we niet bidden om gewas en arbeid, maar dan moeten we gaan bidden om genade. Dat God Zijn toorn wil laten ophouden en niet wil laten uitbreken. Keer af Uw wraak en doe Uw toorn te niet. Zou dat vandaag nodig zijn?

2 waarom Mozes bidt

Om daar achter te komen gaan we eens nadenken vanmorgen. Waarom was God toornig op Israel? Waarom stond God op het punt om Zijn toorn te laten merken en Israel weg te vagen en alleen Mozes te sparen? God, Die Zijn Zoon gaf om genadig te zijn. Die Jezus gaf om zondaren te redden. Waarom was dat?

Dan moeten we eerst terug naar Exodus 24. Acht hoofdstukken geleden. Toen had de HEERE tegen Mozes gezegd: Mozes, klim op de berg, neem Jozua mee. Laat Aaron, Nadab en Abihu jullie een stukje meegaan, maar die moeten daarna weer teruggaan. En dan kom jij met Jozua nog hoger naar Mij toe op de berg Sinai. Dan geef Ik je twee stenen platen waar Ik Zelf de tien geboden op heb geschreven én Ik geef je voorschriften voor de tabernakel. Hoe het allemaal moet later bij het offeren. En wat er allemaal in de tabernakel moet komen te staan. En welke kleren de priesters dan moeten dragen. En Mozes, ik hoop dat we dat inzien, Mozes lijkt een beetje op de Heere Jezus. Zoals Mozes tussen God en het volk instaat. Voor het volk naar God gaat en van God naar het volk gaat. Ja, Mozes lijkt op Jezus. Die voor ons naar God gaat en van God tot ons spreekt.

Maar Aaron en het volk wachten en wachten. 10, 20, 30, 35 dagen. En ze worden ongerust. En ze gaan allerlei dingen denken. En van lieverlee vertrouwen ze God niet meer. Vertrouwen ze Mozes niet meer. En dan gebeuren er vier dingen.

Eén: ze denken: maar waar blijft Mozes nou? Misschien komt hij wel helemaal niet meer terug. Laat God ons hier maar zitten. Vergeet God ons. Ja, vroeger toen liet God wel van Zich merken en horen, maar nu niet meer. Naar Hem luisteren hoeft ook niet meer. Hij laat ons maar over aan ons lot. Bidden helpt toch niet meer, en op God vertrouwen ook niet, want Hij doet toch niks.

Twee: ze maken een gouden kalf, stier. Helemaal zonder kunnen ze ook niet. Zonder Mozes en dan toch verder gaan door de woestijn durven ze niet. Dan maar een stier van goud. Dit stelt God voor. God, Die zo sterk is als een stier. Zo zien wij God, als een stier zo sterk.

Drie: ze hebben gezegd van dat beeld: dit zijn uw goden die u verlost hebben. In plaats van God, geven ze dat beeld de eer. Niet God, maar dat beeld dat aanbidden ze, roemen ze, dat geven ze eer.

Vier: ze maken een feest voor dat beeld en ze eten en drinken en spelen. En dat is geen gewoon eten en drinken en spelen geweest. Maar rondom de afgod van het beeld doen ze waar ze zin in hebben.

Daarom wilde God Zijn toorn laten blijken. Daarom wilde God Zijn toorn niet meer inhouden, maar het volk laten wegvagen.

Zou dat ook vandaag kunnen zijn? En over Nederland, kerk en gemeente, familie en gezin, en ons eigen leven? Laten we het alle vier eens nagaan:

De eerste zonde: Denken dat God toch niks meer van Zich laat merken. Waarom zou je bidden, waarom naar Hem luisteren? Waarom zou je rekening houden met God? Hij laat toch niets van Zich merken. Dus waarom zou je bidden, luisteren. Kijk eens rond in Nederland, hoeveel mensen bidden niet, luisteren niet naar God, houden geen rekening met God? Op zondag niet, tav het leven niet. We zullen het toch zelf moeten zien te rooien allemaal want van God moet je het niet verwachten en hebben.

De tweede zonde: Ze maken zich een God zoals zij denken dat God is. Kijk eens rond in Nederland, in de kerken. De één ziet God zus, de ander zo. De één vindt dat God zo is, en de ander vindt van weer anders. Mensen maken hun eigen god in hun gedachten. En mensen hebben op den duur ook niet echt een middelaar meer nodig. Iemand die tussen God en mens instaat hoeft niet zo nodig meer. Er zal iets zijn, maar Jezus is daar niet voor nodig.

De derde zonde: ze geven het beeld de eer: niet God, maar dit heeft ons uit Egypte gebracht. Niet God, maar onze inzichten, onze krachten hebben ons er bovenop geholpen. Hebben de economie weer uit de recessie gehaald, hebben ons team kampioen gemaakt, hebben onze vereniging de grootste gemaakt. En God? Die wordt verzwegen.

De vierde zonde: ze verzamelden zich rond de afgod en maakten er een feest van op hun manier. Hoeveel feesten vinden er plaats in Nederland waar God de grenzen niet bepaald, maar mensen doen waar ze zin in hebben? Denk aan carnaval. In drank, in taalgebruik, in films van geweld en erotiek.

Zou het kunnen zijn dat God vertoornd is? Dat God op het punt staat om Zijn toorn te laten merken? In een ramp, of een compleet loslaten, of de eeuwige dood? Is het nu minder erg dan toen? Zijn wij beter dan Israel daar? Of als God dan toen tegen Mozes zei, zou het ook nu wel eens zover kunnen zijn? Dat we biddag niet moeten doen wat we dachten te gaan doen, maar dat we moeten bidden: o HEERE keer af Uw wraak en doe Uw toorn te niet? Want wat baat ons een aantrekkende economie, een bloeiende landbouw, een hoger inkomen, beter opleidingen en meer werk, als God toornt en op het punt staat Zijn toorn te laten losbreken?

En dat is de beproeving voor Mozes. Want kijk, God had Israël ook kunnen verteren zonder dat tegen Mozes te zeggen, maar ineens, direct en later Mozes laten zien: kijk Mozes, daar liggen alle dode Israëlieten, Ik ga met jou alleen verder. Maar de HEERE kondigt het aan bij Mozes. Om Mozes te beproeven: wat doet Mozes? Laat Mozes het maar gaan? Denkt Mozes, och zal zo'n vaart niet lopen, och, dan ben ik toch de stamvader van een nieuw volk? Of: gaat Mozes bidden? Is Mozes beeld van Jezus Die zei: Vader vergeef het hun, zij weten niet wat zij doen.

En wij? Als we zien dat het wel eens dezelfde kan op gegaan kan zijn met ons als met Israël toen? Dan worden wij beproefd. Gaan we gewoon verder met ons leventje? En maken we ons hier niet druk om? Als wij maar genoeg hebben om van te kunnen leven, liefst vrij royaal, dan is het wat ons betreft goed. En verder maken wij ons niet druk. Of: worden we voorbidders voor land en volk, kerk en gemeente, familie en gezin? O HEERE, keer af Uw wraak, doe Uw toorn te niet. HEERE, doe het niet. Heb ontferming. Geef nog tijd. Zegen Uw Woord. Voor familie en gezin, voor kerk en gemeente, voor land en volk. Voorbiddend, op zaterdagavond als zoveel zonden gebeuren, op zondag als zoveel en zo erg Gods dag ontheiligd wordt. Zijn er zulke voorbidders? Een oudere van 80, een man van 60, een vrouw van 40, een jongere van 20, een kind van 8.

3 hoe Mozes bidt

Mozes bidt. En hoe!? Nou, zo. Er lopen soms wel eens jongens langs het strand. Met in hun hand een grote plastic zak. Vooral als het gestormd heeft. Jutten noemen ze dat. Spullen oprapen van het strand die zijn aangespoeld. En als zo'n jongen dan heel de dag gejut heeft, dan gaat hij naar huis en dan leegt hij die zak voor zijn vader: kijk die heb ik opgehaald.

Eigenlijk doet Mozes dat ook. Hij heeft een grote zak bij zich. En daar heeft hij een heleboel in opgeraapt. En nu bidt hij tot God en leegt hij als het ware die zak voor Gods ogen. Wat heeft Mozes opgeraapt en bij elkaar verzameld? Twee dingen: Gods werken en God beloften. Gods werken: HEERE, Gij hebt toch dit volk uit Egyptelang uitgeleid. Als U het nu vernietigd, dan zullen de heidenen spotten en zeggen: God begon er wel aan, maar heeft het niet kunnen afkrijgen. En Gods beloften: U hebt toch Abraham gezworen beloofd: aan u nageslacht zal Ik dit land geven. Als U het nu niet doet, dan hebt U Uw beloften niet gehouden. Dat is bidden. Luther zei dat al: bidden is de zak van Gods beloften leegschudden voor God. Onthoud dat maar: bidden is de zak van Gods werken en beloften uitschudden voor Zijn voeten.

Raap dan maar. Wandel eens op het strand van de geschiedenis. En raap Gods werken op. Willem van Oranje de vader des Vaderlands. De ondergang van de Armada in 1588 door de wind Gods. De synode van 1618/1619. De Dordtse Leerregels onze kerk geschonken. Gods werken in Nederland. Wandel eens over het strand van de geschiedenis van onze kerk, gemeente, van je voorgelacht. Toen hebt U wonderlijk ingegrepen: 1886, 2004. Toen en bij die: je opa of oma. Verzamel Gods werken.

En verzamel Gods beloften. Wandel over het strand van het Woord, de Bijbel en verzamel ze. Vanuit Zijn verbond, verzegeld met de Heilige Doop. Als Vader verzorgen en alle kwaad weren of ten beste keren. Als Zoon verzoenen en verlossen van schuld en vloek. Als Heilige Geest om te vernieuwen en te bekeren. En op zoveel bladzijden van de Bijbel vind je nog specifieke beloften. Schrijf ze in een schrift, onderstreep ze. Ik zal de blinden leiden. De doden zullen horen. Al uw kinderen zullen van de HEERE geleerd zijn.

En bidden is: de zak met Gods werken en beloften leegschudden voor Zijn voeten. HEERE, U bent toch begonnen in ons land en volk, in ons voorgelacht. HEERE U hebt toch beloofd in Uw verbond en woorden. En aan de ene kant maakt het dat des te erger, voelt u dat aan? Ondanks dat alles, ondanks al Gods werken en beloften hebben wij Hem verlaten, de rug toegekeerd en eigen zin gedaan. Tegen zoveel goeds toch zoveel kwaads bedreven. Maar anderzijds is dat toch de pleitgrond: HEERE, om Uws Naams wil, omwille van Uw eer, breek Uw werken niet af en vervul Uw beloften.

Kennen we dit bidden, dit voorbidden? Dat heeft vandaag voorrang boven gewas en arbeid. Kennen we deze huiver: o God wat hebben wij U misdaan? U Die zoveel goed hebt gedaan, zoveel hebt beloofd. Wat hebben wij als land en volk, kerk en gemeente, familie en gezin getergd. O, wat hebben wij U misdaan, Uw gramschap waardig, Uw toorn terecht en billijk. En toch, en toch: hoop en verwachting vanwege Uw werken en Uw beloften. Vastklampen aan Hem. Hopen op de HEERE.

Wie kan er zo voorbidder zijn? Ten diepste alleen diegenen die het zelf ervaren hebben. Die zelf ervaren hebben: die vier zonden, die ben ik. Ik heb God vergeten, ik denk mijn denkbeelden over God buiten Jezus om, ik geef anderen en mezelf de eer, ik leef mijn eigen leven met wat ik wil. Zo ben ik. Zo ben ik van nature. Ik heb gezondigd, ik en zondaar. En dat betekent: Uw toorn die rust op mij. Ik kan niet voor U bestaan. Ik heb Uw toorn te vrezen. Uw toorn, die zo groot is, dat eer dat U de zonde ongestraft zou laten, U die hebt gestraft aan Uw Eigen, geliefde Zoon op Golgotha. Op Hem hebt U Uw toorn neer laten komen.

Op Hem aan het middelste kruis. Er is genade. Er is vergeving! Er is ontkoming!

Wij mogen het weer horen de komende tijd zo God het geeft. Elke kerkdienst weer. Om Christus wil is er vergeving, ontkoming van de toorn. En wie leerde bidden: O HEERE, gena, o God gena. Vergeef mijn overtreden. Keer af Uw wraak van mij, doe Uw toorn teniet. Want HEERE, U hebt toch Uw beloften mij gedaan en verzegeld. U hebt toch Uw werk gedaan bij zovelen, misschien wel in mijn voorgeslacht. Schud de zak van Gods beloften maar leeg. Heere, red mij, dat is tot Uw eer! Dat is tot verheerlijking van Uw Naam.

Wie daarvan weet kan voorbidder zijn. Wie daarvan weet kan voorbidder zijn. Want die heeft een Voorbidder. Jezus Christus, Die met Zijn Eigen werk voor de toorn staat en altijd leeft om te bidden. Als ik weer zondig, tegen zoveel genade zoveel misdoe, tegen zoveel goedheid en liefde toch weer krenk en zondig. Maar dan bidt Hij. Dan bidt Hij bij de Vader: Vader vergeef, Vader breng terug, Vader breng thuis.

Amen